

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitsna pola 1

Četrtek, 2. junij 2016 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

Izpitsni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptni list.

Izpitsna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitsna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtga tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtga tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani (1–20), od tega 2 prazni. Barvna priloga ima 12 strani (21–32).

M 1 6 1 5 6 1 1 1 0 2

3/32

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A**1. naloga: Umetnost starih civilizacij**

- 1.1. Na rodovitnem območju Bližnjega vzhoda sta ob velikih rekah okoli leta 3000 pr. n. št. nastali dve veliki kulturi.

Imenujte ju in razporedite umetniška dela na slikah od 1.1 do 1.6 glede na to, kateri civilizaciji pripadajo.

Kultura: _____

Kultura: _____

(4 točke)

- 1.2. Obe kulturi sta prepoznavni po monumentalni arhitekturi. Oglejte si slike 1.1 in 1.2, imenujte tip stavbe in razložite nalogu posamezne arhitekture.

Slika 1.1: _____

Slika 1.2: _____

(4 točke)

- 1.3. Reliefna upodobitev na sliki 1.3 predstavlja vladarja na lov. Kje so bili ti reliefi in kakšen je bil njihov pomen?

(2 točki)

V sivo polje ne pišite.

- 1.4. Poimenujte kiparski deli na slikah 1.4 in 1.5. Poleg pripišite ustrezeni material.

(2 točki)

- 1.5. Slika 1.6 predstavlja sliko Tri glasbenice. Navedite, kje vse najdemo take vrste poslikave.
Napišite dve značilnosti v upodobitvi človeške figure.

(3 točke)

2. naloga: Etruščanska umetnost

2.1. Kje in kdaj so živeli Etruščani?

(2 točki)

2.2. Predstavite štiri urbanistične značilnosti etruščanskega mesta.

(4 točke)

2.3. S pomočjo slike 2.1 navedite dve konstrukcijski novosti, ki so ju pri gradnji uporabljali Etruščani.

(2 točki)

2.4. Ob opazovanju slik 2.3 in 2.4 ugotovite, po kateri sočasni umetnosti so se zgledovali Etruščani.
Odgovor utemeljite z dvema oblikovnima podobnostma med kulturama.

(3 točke)

2.5. Katera dva materiala sta bila priljubljena v etruščanskem kiparstvu?

(2 točki)

V sivo polje ne pišite.

2.6. Slika 2.2 kaže rekonstrukcijo etruščanskega svetišča. Poimenujte stebrni red.

(1 točka)

2.7. Etruščanske freske so se ohranile v nekropolah. Razložite, kaj je nekropola.

(1 točka)

3. naloga: Nabožna podoba v srednjem veku

3.1. Poimenujte ikonografski motiv na sliki 3.1, opišite ga in razložite.

(3)

Relief na sliki 3.1 je ena izmed najpomembnejših slovenskih srednjeveških milostnih podob. V katerem kraju je ta milostna podoba?

(1)

Razložite pojem milostna podoba.

(1)
(5 točk)

3.2. Na slikah 3.2, 3.3 in 3.5 so predstavljeni različni kristološki motivi. Napišite, kako se imenujejo motivi.

Slika 3.2: _____

Slika 3.3: _____

Slika 3.5: _____

(3 točke)

3.3. Delo na sliki 3.2 velja za prvo monumentalno skulpturo po antiki. V katerem obdobju je nastalo?

(1)

V sivo polje ne pišite.

Ta ikonografski tip se pojavi sicer že prej, a v tem delu so očitne novosti. Naštejte vsaj dve oblikovni ali vsebinski novosti.

(2)
(3 točke)

- 3.4. V bizantinski umetnosti so se razvile nabožne podobe, naslikane na les. Te imajo poseben pomen v vzhodnjaški liturgiji (slika 3.4).

Navedite, kako se imenujejo take podobe, in naštejte vsaj tri njihove oblikovne značilnosti.

Ime podobe: _____

(4 točke)

4. naloga: Renesančno kiparstvo

- 4.1. Umetniška dela na slikah 4.1 do 4.6 pripadajo italijanski renesansi. K obdobju pripišite številko umetniškega dela.

Zgodnja renesansa: _____

Visoka renesansa: _____

Pozna renesansa: _____

(3 točke)

- 4.2. Navedite dve novi nalogi renesančnega kiparstva in imenujte enega od umetnikov.

Dve novi nalogi: _____

_____ (2)

Ime umetnika: _____

(1)
(3 točke)

- 4.3. Umetniški deli na slikah 4.1 in 4.6 predstavljata isti motiv. Primerjajte obe deli tako, da napišete štiri vsebinske ali oblikovne razlike ali podobnosti.

(4 točke)

- 4.4. Oglejte si delo na sliki 4.5 in zapišite tri značilnosti slogovnega obdobja, ki mu kiparska umetnina pripada.

(3 točke)

V sivo polje ne pišite.

- 4.5. Umetniško delo na sliki 4.2 predstavlja religiozni motiv. Imenujte ga in napišite, kako imenujemo način obdelave tega kipa, ki je značilnost tega velikega umetnika.

(2 točki)

5. naloga: Prepoznavanje obdobja

5.1. Oglejte si umetniška dela na slikah od 5.1 do 5.4.

Poimenujte deželo ter slogovno in časovno opredelite umetnostnozgodovinsko obdobje, v katerem so dela nastala.

Dežela: _____

Slog: _____

Čas: _____

(3)

Naštejte vsaj tri slikarje, katerih dela vidite na slikah od 5.1 do 5.4.

(3)
(6 točk)

5.2. Katero novo slikarsko tehniko je uporabil slikar na sliki 5.1?

(1)

Katero sredstvo je slikar slike 5.1 uporabil za predstavitev globine prostora?

(1)
(2 točki)

5.3. Slika 5.2 kaže štiri apostole. Katere simbolične četverice predstavljajo ti apostoli? Naštejte vsaj dve taki četverici.

(2)

V sivo polje ne pišite.

Po kateri novi tehniki je slovel slikar te slike?

(1)
(3 točke)

5.4. Kateri neposredno spoznavni motiv je predstavljen na sliki 5.4?

(1 točka)

5.5. Po čem se ti slikarji razlikujejo od svojih italijanskih kolegov? Opišite vsaj tri slogovne ali ikonografske razlike.

(3 točke)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedete okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedete okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedete okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

V sivo polje ne pište.

Številka izbrane naloge: _____

M 1 6 1 5 6 1 1 1 1 8

V sivo polje ne pišite.

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 1)

- Slika 1.1: J. Debicki idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998.
- Slika 1.2: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993.
- Slika 1.3: C. J. Du Ry, Ljudstva starega vzhoda, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1970.
- Slika 1.4: več avtorjev, Nastajanje Evrope, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1987.
- Slika 1.5: več avtorjev, Nastajanje Evrope, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1987.
- Slika 1.6: J. Debicki idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998.
- Slika 2.1: <https://almostaustralian1.files.wordpress.com/2011/06/perugia.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.2: <http://www.theslideprojector.com/images/ancientcivilizations/roman/etruscans/etruscantemple.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.3: <http://media-1.web.britannica.com/eb-media/90/114990-004-4EF8D8BF.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.4: <http://classconnection.s3.amazonaws.com/731/flashcards/4821731/jpg/q4814858-1441F84E6D3343387EF.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.5: http://media.tumblr.com/tumblr_lyev4wDMtG1qggdq1.jpg. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.6: <http://ancientrome.ru/art/artwork/paint/etr/p0062.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 3.1: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998
- Slika 3.2: H.W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵.
- Slika 3.3: <http://maas.museum/powerhouse-museum/>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 3.4: M. Backers, R. Dölling, Rojstvo Evrope, DZS, Ljubljana 1970, str. 97.
- Slika 3.5: E. Annoscia idr., Umetnost, Svetovna zgodovina, Mladinska knjiga, Ljubljana 2000.
- Slika 4.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵.
- Slika 4.2: R. E. Wolf, Rojstvo novega časa, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1969.
- Slika 4.3: R. E. Wolf, Rojstvo novega časa, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1969.
- Slika 4.4: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵.
- Slika 4.5: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993.
- Slika 4.6: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵.
- Slika 5.1: J. F. Davies idr., Jansonova povijest umjetnosti: zapadna tradicija, Zagreb 2008, str. 481.
- Slika 5.2: <http://www.artway.eu/content.php?id=1038&lang=en&action=show>. Pridobljeno: 13. 3. 2015.
- Slika 5.3: <http://www.abcgallery.com>. Pridobljeno: 13. 3. 2015.
- Slika 5.4: <http://www.khm.at/en/visit/collections/picture-gallery/selected-masterpieces/>. Pridobljeno: 13. 3. 2015.
- Slika 6.1: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5b/>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 6.2: C. Semenzato, Svet umetnosti, Založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1991.
- Slika 7.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵.
- Slika 7.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵.
- Slika 8.1: S. Zuffi: One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.
- Slika 8.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵.

Prazna stran

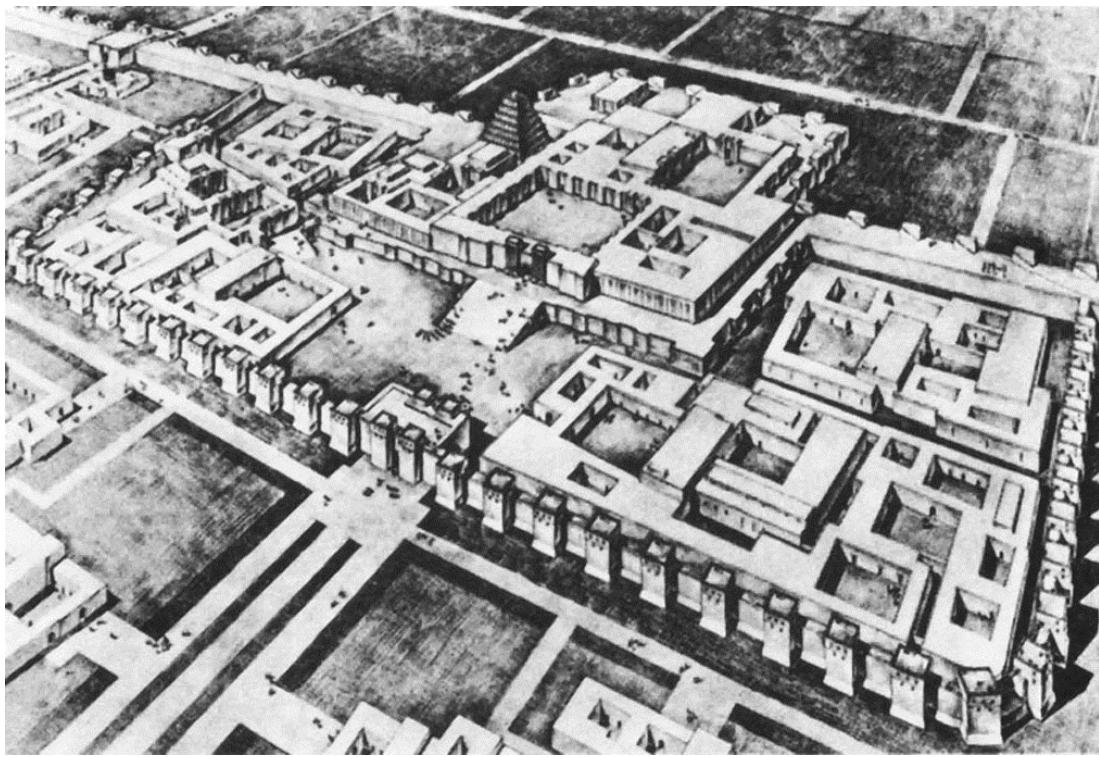
M 1 6 1 5 6 1 1 1 2 1

Barvna priloga (k Izpitni poli 1)

1. naloga: Umetnost starih civilizacij

Slika 1.1

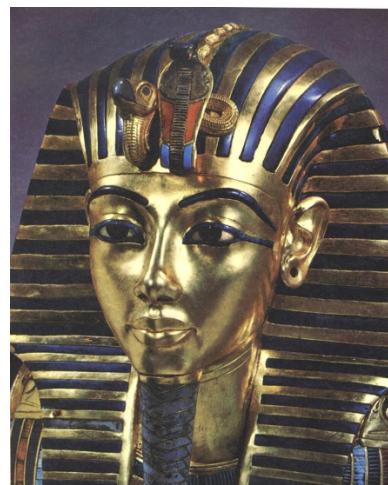
Slika 1.2

Slika 1.3

Slika 1.4

Slika 1.5

Slika 1.6

M 1 6 1 5 6 1 1 1 2 3

23/32

V sivo polje ne pišite.

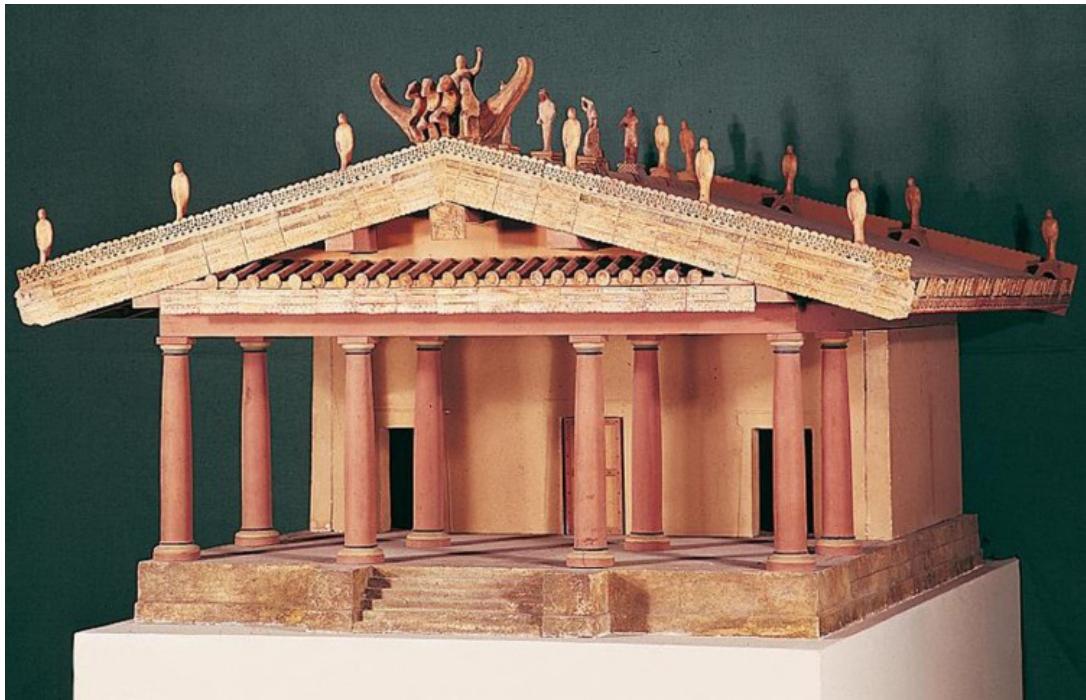
2. naloga: Etruščanska umetnost

Slika 2.1

Slika 2.3

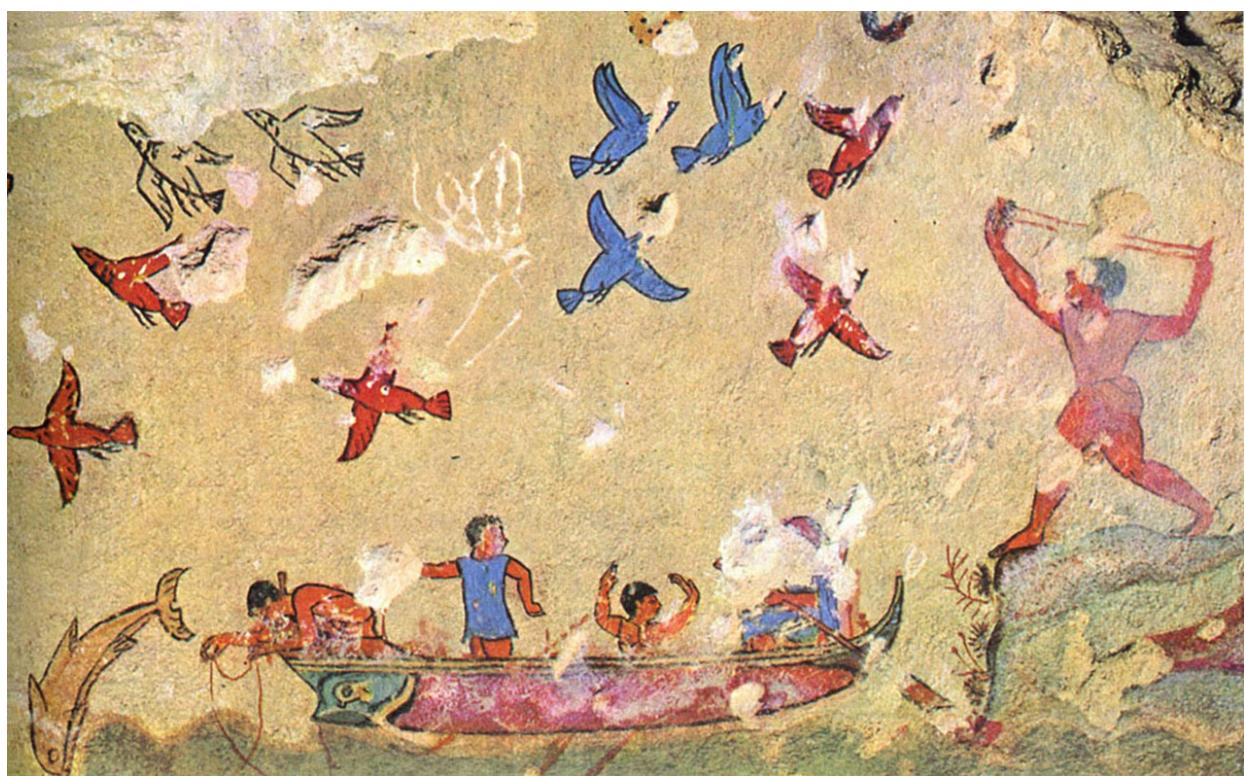
Slika 2.2

Slika 2.4

Slika 2.5

Slika 2.6

3. naloga: Nabožna podoba v srednjem veku*Slika 3.1**Slika 3.2*

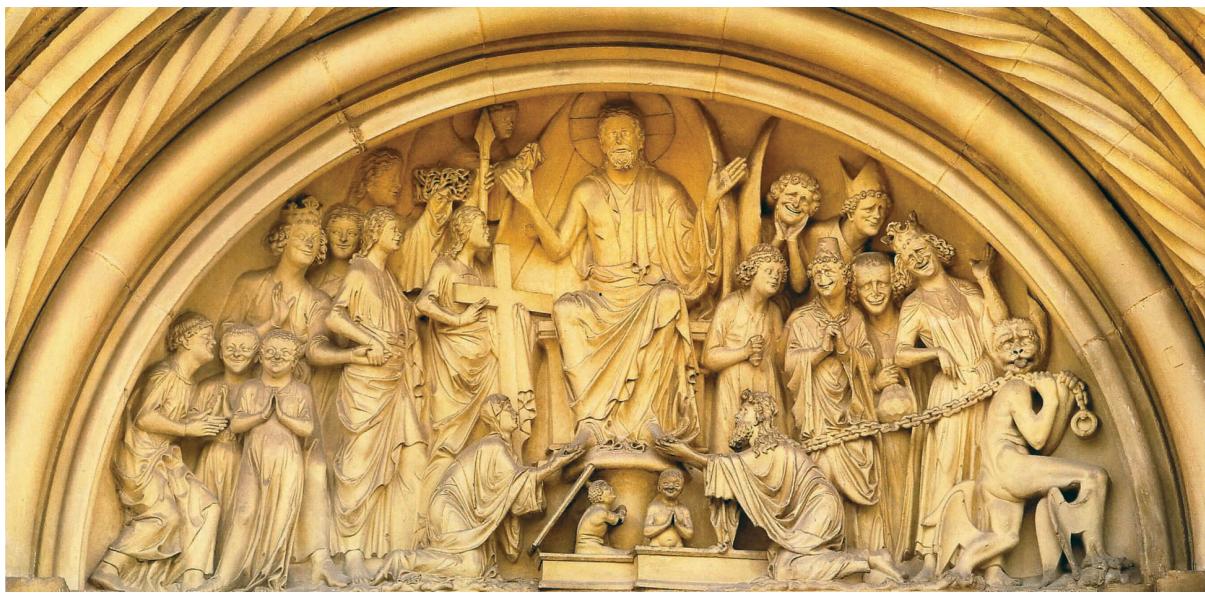
M 1 6 1 5 6 1 1 1 2 6

Slika 3.3

Slika 3.4

Slika 3.5

M 1 6 1 5 6 1 1 1 2 7

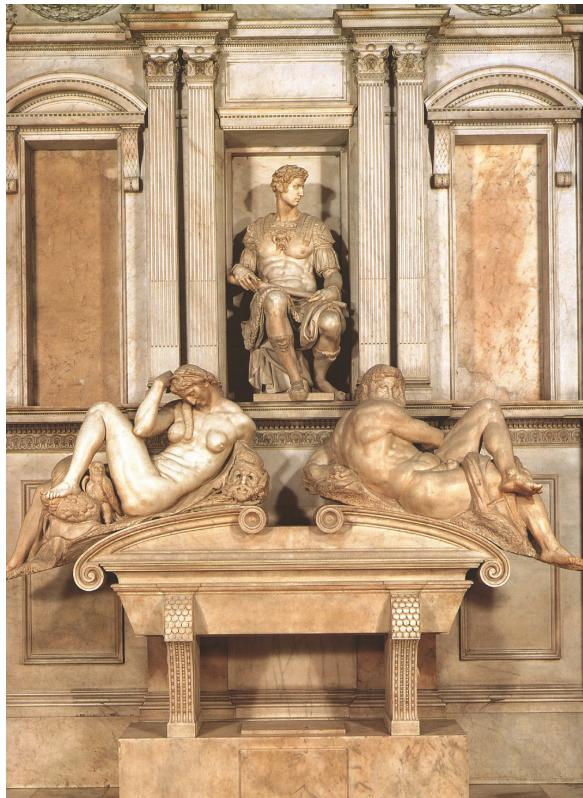
4. naloga: Renesančno kiparstvo

Slika 4.1

Slika 4.2

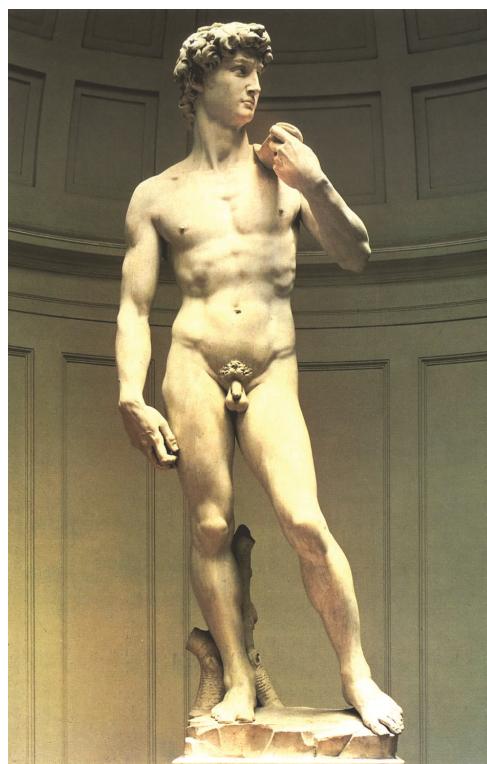
Slika 4.3

Slika 4.4

Slika 4.5

Slika 4.6

V sivo polje ne pišite.

5. naloga: Prepoznavanje obdobja

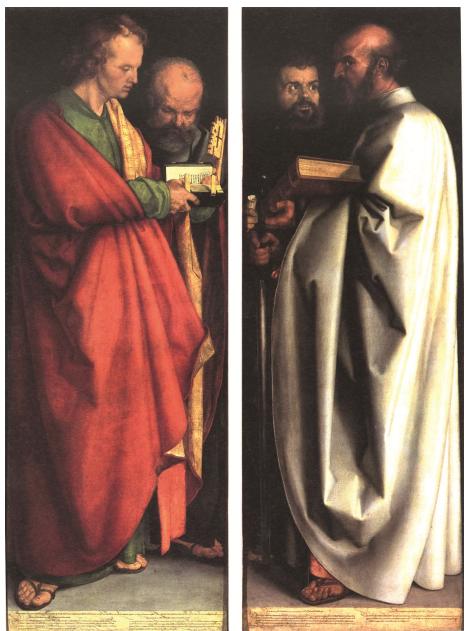
Slika 5.1

M 1 6 1 5 6 1 1 1 2 9

Slika 5.3

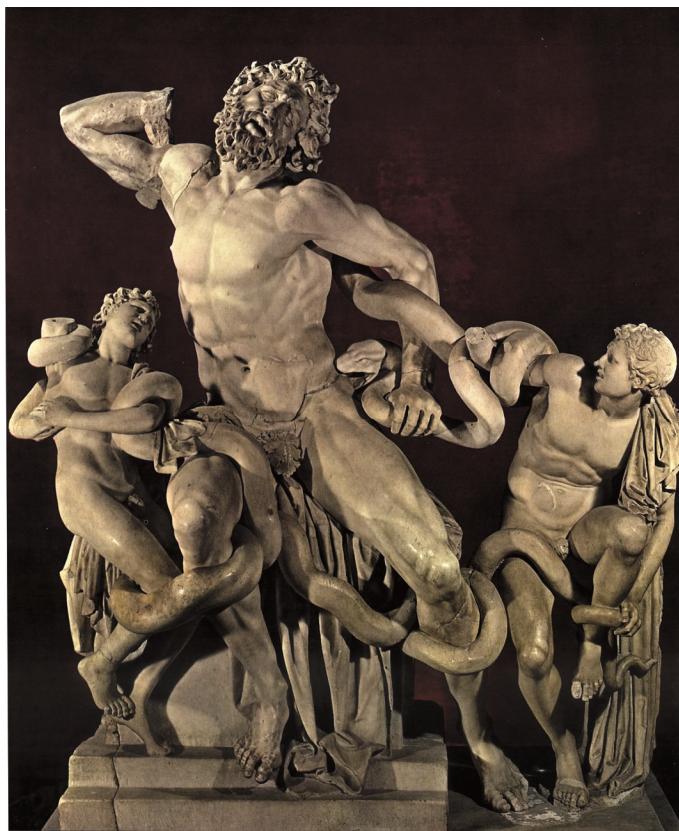
Slika 5.2

Slika 5.4

6. naloga

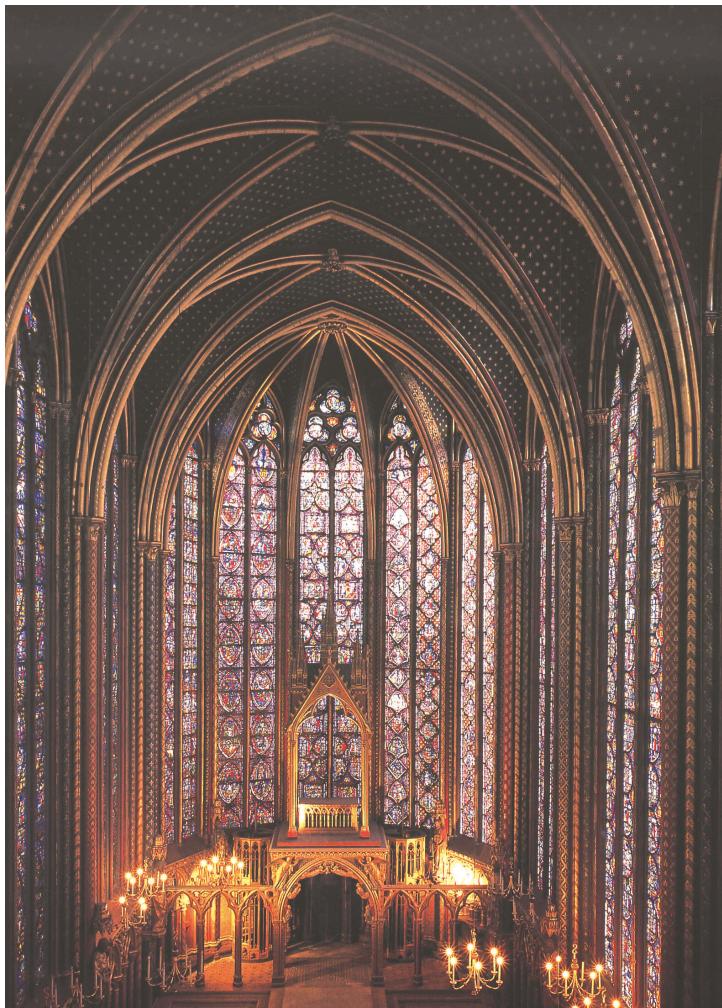
Slika 6.1

Slika 6.2

7. naloga

Slika 7.1

Slika 7.2

8. naloga*Slika 8.1**Slika 8.2*